

орієнтирів студентів на збереження здоров'я і культуру дозвілля. Здоров'я – це прекрасний дарунок, першооснова щастя людини, тому треба його берегти та зміцнювати.

Список використаних джерел

1. Домашенко А.В. Організаційно-педагогічні засади системи фізичного виховання студентської молоді України: Автореф. дис... на здобуття наук. ступеня канд. наук з фізичного виховання і спорту: Спец. 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення» / А.В. Домашенко. – К., 2003. – 1 с.
2. Здоровьесберегающие технологии: методология анализа, формы, методы, опыт применения: метод. рекомендации / под ред. М.М. Безруких, В.Д. Сонькина. – М., 2002. – 142 с.
3. Коцур Н.І. Здоров'язберігальні технології у процесі підготовки майбутніх фахівців / Н.І. Коцур // Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». – 2011. – №21. – С. 124–128.
4. Лук'янова О.М. Медико-соціальні аспекти збереження здоров'я студентів, забезпечення їхнього гармонійного фізичного та інтелектуального розвитку / О.М. Лук'янова // Журнал АМН України. – 2001. – Т.7. – №3. – С. 408–417.
5. Палійчук Ю.І. Педагогічні здоров'язбережувальні технології в системі підготовки фахівців економічного профілю: дис.. кандидата пед. наук: 13.00.04 / Палійчук Юрій Іванович. – Тернопіль, 2011. – 210 с.

Коненко Л.Б., методист, завідувач відділу дошкільної, початкової, спеціальної та інклюзивної освіти,

Іваночко О.В., методист відділу дошкільної, початкової, спеціальної та інклюзивної освіти, Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти

ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ДО ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ

***Анотація.** У статті розглянуто напрямки підготовки вчителя початкових класів у системі післядипломної освіти до формування здоров'язбережувальної компетентності учнів. Проаналізовано теоретичні, психологічні, методичні та навчально-практичні аспекти впровадження інноваційних освітніх технологій стосовно формування здоров'язбережувальної компетентності.*

***Ключові слова:** компетентність, здоров'язберігаючі технології, освітнє середовище.*

Здоров'я дітей — соціальна цінність, невід'ємна частина суспільного багатства, а тому формування здорового способу життя розглядається як справа державної ваги, як глобальне завдання суспільства, закладів системи освіти, сім'ї, самої дитини.

Закон України «Про освіту», «Концепція Нової української школи» одним з головних визначає завдання виховання свідомого ставлення учнів до свого здоров'я та здоров'я інших, формування засад і гігієнічних навичок здорового

способу життя, збереження і зміцнення їх фізичного, психічного здоров'я, формування здоров'язбережувальних компетентності в цілому. Ці ж завдання визначені й у Державних стандартах початкової та базової і повної середньої освіти.

Метою підготовки та перепідготовки вчителів у системі післядипломної педагогічної освіти є поглиблення їх науковотеоретичних, організаційно-технологічних знань з проблем сучасної освіти, зокрема підвищення їх здоров'язбережувальної компетентності, ознайомлення із здоров'язбережувальними технологіями та можливостями практичного впровадження їх в освітній процес.

Результатом відповідної підготовки має стати готовність педагога до розвитку здоров'язбережувальної компетентності учнів, яка реалізується у спроможності вчителя формувати в учнів мотивацію до дбайливого ставлення до життя і здоров'я; стійких переконань щодо пріоритету здоров'я як основної умови реалізації фізичного, психічного, соціального та духовного потенціалу людини з урахуванням її індивідуальних особливостей; виховувати у школярів бережливе, дбайливе та усвідомлене ставлення до власного здоров'я як однієї з найвищих людських цінностей, потребу самопізнання та всебічного самовдосконалення; ознайомлювати учнів з основними принципами та закономірностями життєдіяльності людини в природному та соціальному середовищах, спрямованої на збереження життя і зміцнення здоров'я; формувати в учнів сталу мотиваційну установку на здоровий спосіб життя як провідну умову збереження і зміцнення здоров'я; ознайомлювати учнів з основними принципами, шляхами й методами збереження життя, навчати учнів методам самозахисту в умовах загрози для життя.

Завданням курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників з проблеми здоров'язбереження є формування здоров'язбережувальної компетентності та підготовка до її розвитку в молодших школярів, поглиблення валеологічних, соціально-гуманітарних і психологопедагогічних знань шляхом використання практичних форм роботи та діяльнісних методів навчання, формування навиків та вмій використання здоров'язбережувальних технологій. Зміст підвищення кваліфікації педагогічних працівників передбачає ознайомлення вчителів з новітніми науковими досягненнями у галузі здоров'язбереження в Україні й світі, вдосконалення форм і методів навчання, запровадження сучасних інноваційних технологій.

Найбільш актуальним завданням сучасного вчителя є формування ключових компетентностей молодшого школяра: уміння вчитися, здоров'язбережувальна, загальнокультурна, громадянська, підприємницька, соціальна, інформативно-комунікативна. Одна з ключових компетентностей – це здоров'язбережувальна.

Здоров'язбережувальна компетентність - здатність учня застосовувати в умовах конкретної ситуації сукупність здоров'язбережувальних компетенцій, дбайливо ставитися до власного здоров'я та здоров'я інших людей [4].

Ця компетентність включає в себе:

- уявлення і поняття про здоров'я, здоровий спосіб життя та безпечну поведінку;
- усвідомлення здоров'я як вищої життєвої цінності;
- взаємозв'язок організму людини з природним і соціальним оточенням;
- удосконалення фізичної, соціальної, психічної та духовної складових здоров'я;
- дбайливе ставлення до свого здоров'я.

Діяльність учителя щоурочно повинна бути орієнтована на формування в дітей стійкої позиції, що передбачає визначення цінності здоров'я, почуття відповідальності за збереження й зміцнення власного здоров'я, поглиблення знань, умінь та навичок, пов'язаних з усіма складовими здоров'я (фізична, соціальна, психічна, духовна). Формування в учнів компетентного ставлення до власного здоров'я неможливе без реалізації всіх складових здоров'я

Практична реалізація завдань створення здоров'язберігаючого життєвого простору дитини залежить, насамперед, від учителя, завдяки якому процес навчання у будь-якій шкільній дисципліні має стати невід'ємною частиною здоров'язбереження учня. Сам учитель повинен слугувати взірцем здорового способу життя.

Сутність здоров'язберігаючих та здоров'яформуючих технологій постає в комплексній оцінці умов виховання і навчання, які дозволяють зберігати наявний стан учнів, формувати більш високий рівень їхнього здоров'я, навичок здорового способу життя, здійснювати моніторинг показників індивідуального розвитку, прогнозувати можливі здоров'я і проводити відповідні психолого-педагогічні, корегувальні заходи з метою забезпечення успішності навчальної діяльності, поліпшення якості життя суб'єктів освітнього середовища.

Знання, володіння і застосування здоров'язберігаючих технологій є важливою складовою професійної компетентності сучасного педагога. Застосування здоров'язберігаючих технологій є важливою складовою навчально-виховного процесу. Навчальний процес повинен бути здоров'язберігаючим, здоров'яформуючим, здоров'язміцнюючим, спрямованими на формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя.

Формування здоров'язберезувальної компетентності педагогічних працівників складний і багаторічний процес, що передбачає реалізацію комплексу заходів. Для ефективного формування здоров'язберезувальної компетентності учнів необхідний відповідний рівень компетентності вчителів.

Список використаних джерел

1. Волкова І. В. Поняття «здоров'язберігаючі технології» та їх класифікації [Електронний ресурс] / І.В. Волкова – Режим доступу: <http://edu.post-diploma.kharkov.ua>. – Загол. з екрану. – Мова укр.
2. Зоріна О. М. Здоров'язберігаючі технології в підготовці майбутнього фахівця [Електронний ресурс] / О. М. Зоріна – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pipo/2011_30-31/11zmotfs.pdf – Загол. з екрану. – Мова укр.

3. Поліщук Н. М. Здоров'язберігаюча компетентність особистості: сутність, структура/ Н. М. Поліщук// Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: зб. наук. праць. – Київ–Вінниця, 2012. – Вип. 33. – С. 32–36.

Олексюк О.Р., кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри змісту і методик навчальних
предметів,

Смерека Г.І., методист кафедри змісту і методик
навчальних предметів

Тернопільський обласний комунальний інститут
післядипломної педагогічної освіти

СУЧАСНІ ІНТЕРНЕТ СЕРВІСИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Найціннішим надбанням кожної людини є її здоров'я, оскільки саме його стан визначає її успішну життєдіяльність. Формування всебічно-розвиненої особистості, компетентного фахівця, здатного до життя в швидкоплинному, інформаційному суспільстві одне з головних завдань освіти. У сучасних умовах гостро постає проблема збереження здоров'я усіх учасників освітнього, розвиток навичок здорового способу життя, створення умов для зміцнення та збереження здоров'я.

Державні пріоритети щодо створення оптимальних умов для, збереження й зміцнення здоров'я, визначені, законах України «Про охорону дитинства», «Про загальну середню освіту», «Про освіту», Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 та ін. Стратегічні завдання реформування шкільної освіти викладені в Концепції Нової української школи передбачають формування ключових компетентностей для навчання протягом життя, серед яких «Екологічна грамотність і здорове життя». Ця компетентність також передбачає формування та розвиток здатності і бажання дотримуватися здорового способу життя.

Дослідженню окремих теоретичних і практичних аспектів здоров'язбережувальних технологій навчання присвячені праці науковців М. Амосова, І. Бех, В. Бобрицька, І. Зязюна, В. Кременя, В. Беспалько, М. Лещенко, М. Ястребов, А. Сухих, Ю. Носенко та ін. Згідно з визначенням Всесвітньої організації охорони здоров'я, здоров'я - це стан повного фізичного, психічного і соціального благополуччя, а не тільки відсутність хвороб або фізичних дефектів [3].

Заклади освіти, де учні формуються як особистості з певними цінностями, ідеалами, мають значний потенціал для збереження здоров'я школяра та виховання стійких переконань дотримуватися здорового способу життя. Створення умов для гармонійного розвитку дитини вимагає правильної і